

Bidrag att söka för att uppnå miljömålen

Uppdaterat mars 2018

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Bidrag att söka för att uppnå miljömålen

Målet med denna sammanställning är att underlätta för kommuner, föreningar, vattenråd, företag, markägare och andra aktörer som vill arbeta med miljöförbättrande åtgärder. Sammanställningen ska ge övergripande information och är inte heltäckande. Mer information om de olika bidragen får du hos respektive myndighet.

I denna sammanställning lyfts endast de stöd som har en tydlig koppling till miljöåtgärder. Det kan finnas andra stöd som indirekt har positiva miljöeffekter.

Denna sammanställning uppdateras en gång om året och den senaste finns alltid på Länstyrelsens hemsida.

Kom gärna med förslag på förbättringar av denna sammanställning.

Miljömålssektariatet, Länstyrelsen i Jönköping
miljomal.lansstyrelsen@lansstyrelsen.se

Innehåll

Bidrag att söka för att uppnå miljömålen.....	1
1. Energi, klimat och bebyggd miljö.....	4
Planeringsbidrag.....	4
Bidrag att söka för den som investerar i solceller	4
Bidrag till lagring av egenproducerad elenergi.....	5
Stöd för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden	5
Investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler	6
Klimatklivet	7
Elbusspremie	8
Stöd för energikartläggning i små och medelstora företag (företag, lantbrukare)	8
Stöd för studier inför energieffektiva investeringar	9
Stöd för att utveckla energi- och klimatarbetet hos offentliga aktörer	10
Bidrag för att rusta upp skollokaler och utemiljöer	10
Stöd till kulturlokaler	10
Bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer	11
Stadsinnovationer	12
Stadsmiljöavtal.....	13
Gröna städer.....	14
2. Giftfri miljö.....	14
Statligt bidrag för Utredning och åtgärdande av förorenade områden.....	14
Statligt bidrag för efterbehandling av förorenade områden inför bostadsbebyggelse.....	15
3. Naturvård	15
Bidrag för kalkning	15
Fiskevårdsanslag.....	16
Fiskeavgiftsmedel.....	17
Sportfiskarnas Fiskevårdsfond.....	17
Lokala vattenvårdsprojekt – LOVA	17
Lokala naturvårdsprojekt – LONA.....	18
Nokås.....	19
Stöd till ädellövskogsbruk.....	20
skogens miljövärden	21
Bidrag för restaureringshamling och frihuggning av skyddsvärda träd	21
Projektmedel för ideella organisationer.....	23

Stiftelsens alvins fond för fågelskydd.....	24
Världsnaturfondens innovativa naturvård.....	24
Naturskyddsföreningens Miljöfond, energieffektiviseringsfond och investeringsfond.....	25
Svensk våtmarksfond	25
EU:s Miljöprogram LIFE+	26
Hållbart friluftsliv och hot mot biologisk mångfald.....	26
Andra bidrag från Naturvårdsverket.....	27
4. Jordbruksstöd	27
EU-stöd som handläggs på Länsstyrelsen i Jönköpings län.....	27
5. Övergripande	28
Kommunikation om de globala målen	28
Stöd för friluftsliv	29
Information och kommunikation om allemansrätt	29
Företags- och projektstöd inom landsbygdsprogrammet.....	30
6. Näringslivsutveckling.....	30
Bygdemedel i reglerade vattendrag.....	30
Stöd till regionala utvecklingsprojekt	31
Finansieringsportalen	31
7. Andra EU-bidrag.....	32

1. Energi, klimat och bebyggd miljö

PLANERINGSBIDRAG

Syfte: Arbetet med en projektansökan kan vara tidsödande. För att göra det möjligt för fler svenska aktörer att ta del i EU-projekt har Energimyndigheten inrättat ett så kallat planeringsbidrag. Energimyndigheten kan ge stöd till själva arbetet med projektansökan till ett EU-program med energirelevans, i form av ett planeringsbidrag. Det kan gälla exempelvis Horisont 2020 och LIFE, EUs program för miljö och klimatpolitik.

Sökande: Ansökan kan göras av alla aktörer inom energiområdet som är behöriga att ansöka om projekt inom EUs program med energirelevans. Det kan exempelvis vara universitet, högskola, institut, små och medelstora företag, kommuner och icke vinstdrivande organisationer.

Stöd: Bidraget kan utgöra högst 50 procent av den totala projektkostnaden, så kallade stödberättigade kostnader. Det är alltså kostnader, för att planera, skriva och lämna in ansökan till EU-program med energirelevans. Det finns ett maxbelopp för hur mycket bidrag man kan få som är olika beroende på vilken roll man har i projektansökan och hur många parter som ingår. Om den sökande är partner i ett projekt kan bidraget uppgå till högst 75 000 kronor. Om den sökande är koordinator i ett projekt kan bidraget uppgå till högst 150 000 kronor. I de fall då projektet endast består av en part kan bidraget uppgå till högst 50 000 kronor.

Planeringsbidrag kan endast sökas hos Energimyndigheten när utlysningen har öppnat hos EU-kommissionen. Datum för öppning finns på EU-kommissionens webbplats.

Mer information finns på Energimyndighetens hemsida:

<http://www.energimyndigheten.se/forskning-och-innovation/forskning/internationella-insatser/eu-program-for-energi/planeringsbidrag/>

BIDRAG ATT SÖKA FÖR DEN SOM INVESTERAR I SOLCELLER

Syfte: Syftet med stödet är att skapa intresse för solceller i den byggda miljön och att bidra till omställningen av energisystemet samt till näringslivsutveckling inom energiteknikområdet.

Sökande: Företag, offentliga organisationer samt privatpersoner som investerar i solceller.

Stöd: Bidraget är på maximalt 30 procent för företag respektive 30 procent för privatpersoner avseende installeringskostnaden. Bidraget begränsas till max 37 000 kr plus mervärdesskatt per installerad elektrisk topp-effekt och max 1,2 miljoner kr per anläggning. För solel/solvärmehybridsystem kan stödberättigade kostnader uppgå till högst 90 000 kronor plus mervärdesskatt per installerad kilowatt elektrisk topp-effekt. Regeringen har avsatt 915 miljoner kronor för bidragsmedel under varje år 2018-2020.

Stödet är rambegränsat vilket innebär att det bara kan ges så länge de avsatta pengarna räcker.

Stödet omfattar installation av alla typer av nätanslutna solcellssystem och solel/solvärmehybridsystem. Installationen ska vara slutförd senast 31 december 2020. Om du som sökande är ett företag får du inte påbörja arbetet innan du ansöker om stöd. Övriga sökande måste komma in med en ansökan om stöd inom sex månader från det att arbetet påbörjats. Bidraget är ett engångsbidrag och kan inte kombineras med andra statliga stöd eller avdrag såsom ROT-avdrag m.m.

Länk till Energimyndighetens hemsida:

<http://www.energimyndigheten.se/fornybart/solenergi/solceller/stod-till-solceller/>

Information:

Länstyrelsen i Jönköpings län
Joakim Stjärndahl, planhandläggare
Telefon: 010-22 36 530
E-post: joakim.stjarndahl@lansstyrelsen.se

BIDRAG TILL LAGRING AV EGENPRODUCERAD ELENERGI

Syfte: Syftet med stödet är att bidra till att lagra elenergi för användning vid ett annat tillfälle än produktionstillfället samt till att öka den årliga andelen egenproducerad elenergi för att tillgodose det egna elbehovet.

Sökande: Endast privatpersoner.

Stöd: Bidrag får ges med högst 60 procent av de bidragsberättigade kostnaderna, dock högst med 50 000 kr. Bidrag ges till åtgärder som påbörjats tidigast den 1 januari 2016 och slutförts senast den 31 december 2019. Bidraget är ett engångsbidrag och kan inte kombineras med andra statliga stöd eller avdrag såsom ROT-avdrag m.m. Stödet ges till installation av ellagringsystem som är kopplat till en anläggning för egenproduktion av förnybar el som är ansluten till elnätet.

Länk till Energimyndighetens hemsida:

<http://www.energimyndigheten.se/nyhetsarkiv/2016/oppet-att-soka-stod-for-energilagring-i-hemmet/>

Information:

Länstyrelsen i Jönköpings län
Joakim Stjärndahl, planhandläggare
Telefon: 010-22 36 530
E-post: joakim.stjarndahl@lansstyrelsen.se

STÖD FÖR RENOVERING OCH ENERGIEFFEKTIVISERING I VISSA BOSTADSOMRÅDEN

Syfte: Stödet ska stimulera renovering och energieffektivisering av hyresbostäder i områden med socioekonomiska utmaningar. Renoveringstakten ska öka så att de boende får en förbättrad miljö.

Sökande: Stöd kan lämnas till fastighetsägare, innehavare av tomträtt och ägare av byggnader som tillhör någon annan än fastighetsägaren. Stödet kan sökas av både fysiska personer, privata bostadsföretag, kommuner, kommunala bostadsföretag, stiftelser, ekonomiska föreningar och andra som uppfyller kraven. För att kunna söka stödet måste byggnaden finnas i ett bostadsområde med socioekonomiska utmaningar. Det innebär att mer än 50 procent av hushållen har en låg köpkraft. På Boverkets webbplats finns en sökfunktion där du kan se om byggnaden är aktuell för stödet. Genomförs åtgärder i flera byggnader ska du lämna in en ansökan per byggnad.

Stöd: En del av stödet går till en hyresrabatt till hyresgästerna. Hyresrabatten administreras av fastighetsägaren. Hyran förhandlas som vanligt. I samband med renoveringen ska byggnaden även energieffektiviseras och för det utgår ett stöd till den som äger byggnaden. Stödet kan lämnas till fastighetsägare, innehavare av tomträtt och ägare av byggnader som tillhör någon annan än fastighetsägaren. Regeringen har tagit bort kravet på att stödet bara kan lämnas för att renovera och energieffektivisera byggnader med en energiprestanda som är sämre än 130 kWh (A_{temp}) per år. Från och med den 1 november 2017 gäller stödet för samtliga hyrbostäder i områden med socioekonomiska utmaningar.

Länk till Boverkets hemsida:

<http://www.boverket.se/sv/bidrag--garantier/stod-for-renovering-och-energieffektivisering-i-vissa-bostadsomraden/>

Information:

Länsstyrelsen i Jönköpings län

Joakim Stjärndahl, planhandläggare

Telefon: 010-22 36 530

E-post: joakim.stjarn Dahl@lansstyrelsen.se

INVESTERINGSBIDRAG TILL ALLMÄNNA SAMLINGSLOKALER

Syfte: Höja standarden på lokalen, energieffektivisera och miljöförbättra

Sökande: Investeringsbidraget kan ges till ideella föreningar, stiftelser och aktieföretag som arbetar utan vinstsyfte och som är fristående från en kommun eller kommunala företag och bolag. Den organisation som söker bidrag ska äga sin lokal eller ha ett nyttjanderättsavtal.

Stöd: Investeringsbidrag kan lämnas med högst 50 procent av den godkända kostnaden. För tillgänglighetsskapande åtgärder kan bidrag lämnas till hela kostnaden, upp till högst 200 000 kronor per lokal. För att få investeringsbidrag för köp, nybyggnad, tillbyggnad, ombyggnad eller standardhöjande reparation krävs det att kommunen är med och finansierar projektet med minst 30 procent av den godkända kostnaden.

Investeringsbidraget kan sökas för:

- åtgärder som höjer lokalens standard
- nybyggnad, ombyggnad och inköp av en allmän samlingslokal

- vissa åtgärder för energieffektivisering eller för miljöförbättring, till exempel uppvärmningssystem eller avloppshantering
- åtgärder som förbättrar tillgängligheten för personer med en fysisk eller kognitiv funktionsnedsättning exempel på sådana åtgärder är:
- installation av hörselslinga och akustikplattor
- anpassning av hygienutrymme och dörrpassager
- kontrast- och varningsmarkeringar för synskadade
- hjälpmedel som underlättar orienteringen i lokalen, exempelvis Pictogram
- installation av ramp, lyftplatta eller hiss
- parkeringsplats för rörelsehindrad.

Däremot ges inte bidrag för upprustning och reparationer som bedöms tillhöra det löpande underhållet av lokalen.

Med allmänna samlingslokaler menas sådana lokaler som ägs eller disponeras av ideella organisationer och som utnyttjas allsidigt. De ska vara lättillgängliga för föreningslivet och verksamheter som till exempel möten, sammankomster, studieverksamhet, kulturarrangemang och fritidsaktiviteter. Exempel på allmänna samlingslokaler är bygdegårdar, IOGT-NTOs lokaler, Folkets hus och andra föreningsdrivna lokaler. De allmänna samlingslokalerna utgör viktiga mötesplatser både på landsbygden och i städerna.

Länk till Boverkets hemsida:

<http://www.boverket.se/sv/bidrag--garantier/allmanna-samlingslokaler---investeringsbidrag/>

KLIMATKLIVET

Syfte: Minska utsläppen av växthusgaser

Sökande: Alla förutom privatpersoner kan söka investeringsstödet, till exempel kommuner, företag, landsting, organisationer och stiftelser.

Stöd: Man kan söka för hela beloppet under förutsättning att företaget/organisationen inte har mottagit mer försumbart stöd än 200 000 Euro (ca 1,9 miljoner kr) inklusive Klimatklivet.

Ansökningsverktyget är under 2018 öppet:

- **15 januari - 15 februari**
Beslut planeras till maj.
- **17 april - 17 maj**
Beslut planeras till september.
- **27 augusti - 27 september**
Beslut planeras till december.

Det går till exempel att söka stöd för att:

- fasa ut fossil energi

- ta tillvara restvärme
- bygga tankstationer för förnybara drivmedel som till exempel biogas eller HVO
- uppföra anläggningar för att öka återvinningen eller producera biogas
- minska utsläppen av metan eller lustgas
- installera laddstationer för elbilar till exempel i områden med flerbostadshus, vid pendlarparkeringar, stora arbetsplatser eller besöksmål

Åtgärder som beviljas stöd får inte vara påbörjade före beslutet, lönsam utan stöd eller omfattas av handeln med utsläppsrätter eller elcertifikat.

Stödet söks genom att skicka in en ansökan till Länsstyrelsen via en digital ansökningstjänst. E-tjänsten finns tillgänglig i anslutning till ansökningsperioderna.

Kontakt:

Länsstyrelsen i Jönköpings län

Jesper Agrelius

Telefon: 010-22 36 220

E-post: jesper.agrelius@lansstyrelsen.se

Länk till mer information på Länsstyrelsens webbplats:

<http://www.lansstyrelsen.se/jonkoping/Sv/miljo-och-klimat/klimat-och-energi/Pages/stod-for-lokala-klimatinvesteringar.aspx?>

Länk till mer information på Naturvårdsverkets webbplats:

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Bidrag/Lokala-klimatinvesteringar/>

ELBUSSPREMIE

Syfte: Främja introduktionen av elbussar på marknaden och på så sätt bidra till ett bättre klimat, mindre luftföroreningar och minskat buller.

Sökande: De regionala kollektivtrafikmyndigheterna, till kommuner som de regionala kollektivtrafikmyndigheterna har överlämnat befogenhet att ingå avtal om allmän trafik samt till trafikföretag som bedriver kollektivtrafik.

Stöd: Premiens storlek utgörs 20 procent av bussens inköpspris, dock maximalt en miljon kronor per buss. Laddhybrider erhåller halv premie och övriga elbussar en hel premie. Eftersom en elbuss är dyrare att anskaffa jämfört med en buss med förbränningsmotor ska elbusspremien täcka en del av merkostanden för elbussen. Elbusspremien får inte kombineras med andra former av statliga bidrag för förvärv av elbussar.

STÖD FÖR ENERGIKARTLÄGGNING I SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG (FÖRETAG, LANTBRUKARE)

Syfte: Syftet med stödet är att hitta nya vägar för att minska Sveriges totala energianvändning.

Sökande: Stödet vänder sig till små och medelstora företag med en energianvändning över 300 megawattimmar (MWh) per år. Lantbruk med minst 100 djurenheter, enligt [Jordbruksverkets beräkning av djurenheter](#), kan få stöd även om de har lägre energianvändning. Stödet kan sökas en gång per organisationsnummer, oavsett om det finns flera anläggningar på olika orter. Även ekonomiska föreningar kan söka stödet som exempelvis bostadsrättsföreningar.

Stöd: Energikartläggningsstödet är ett ekonomiskt stöd som täcker 50 procent av kostnaden för en energikartläggning med åtgärdsförslag och tillhörande energiplan. Du kan maximalt få 50 000 kronor i stöd. Stödet ska sökas innan energikartläggningen påbörjas.

Mer information finns på Energimyndighetens hemsida:

<http://www.energimyndigheten.se/energieffektivisering/stod-och-bidrag/stod-for-energikartlaggning-i-sma-och-medelstora-foretag/>

Kontakta gärna Energikontor Norra Småland för att få veta mer.

<http://www.ekns.org/>

STÖD FÖR STUDIER INFÖR ENERGIEFFEKTIVA INVESTERINGAR

Syfte: Minska energianvändningen.

Sökande: Små och medelstora företag som har genomfört en energikartläggning som motsvarar kraven i Energimyndighetens energikartläggningsstöd.

Stöd: Små företag med färre än 50 anställda kan få stöd med högst 70 procent av den totala projektkostnaden. Medelstora företag med 50–250 anställda kan få stöd med högst 60 procent av den totala projektkostnaden. Stödet är inte till för att bekosta en investering utan för att finansiera studien inför en eventuell investering. Stödet kan exempelvis finansiera internt arbete på företaget, en extern konsult eller för att hyra in utrustning.

Studien ska ge svar på ett problem som ditt företag har inom energiområdet, och som behöver undersökas närmare. Innan du kan ta beslut om en eventuell investering. Vilket är den bästa lösningen för ditt företag utifrån era förutsättningar? En miljöstudie kan omfatta ett brett område inom energieffektivisering. Det problem den ska lösa kan till exempel fokusera kring olika stödsystem, eller se över produktionsanläggningar, ventilation, värmeåtervinning och mätning av olika delsystem. Men också problem vid nybyggnation eller renovering av befintliga anläggningar och utrustning. Vi har identifierat tre övergripande områden till vilka många studier kan kopplas till:

- [Studier inom systematiskt och strukturerat energiarbete](#)
- [Studier inom mätning och synliggörande av energianvändningen](#)
- [Studier inom teknikutveckling och optimering av energianvändningen](#)

Läs mer hos Energimyndigheten: <http://www.energimyndigheten.se/nrp/stod-till-studier-infor-energieffektiva-investeringar/>

Kontakta gärna Energikontor Norra Småland för inspiration och hjälp med att söka stödet:

<http://www.ekns.org/>

STÖD FÖR ATT UTVECKLA ENERGI- OCH KLIMATARBETET HOS OFFENTLIGA AKTÖRER

Syfte: Främja samverkan och spridning av erfarenheter kring lokal och regional energi- och klimatomställning.

Sökande: Lokala och regionala offentliga aktörer; energikontor, regionalt utvecklingsansvariga, kommunförbund, länsstyrelser, kommuner och landsting.

Stöd: 12,5 miljoner kronor per år fördelas i öppna utlysningar med olika inriktningar.

Läs mer på Energimyndighetens hemsida:

<http://www.energimyndigheten.se/energieffektivisering/stod-och-bidrag/lokal-och-regional-kapacitetsutveckling-for-klimat--och-energiomstallning/>

BIDRAG FÖR ATT RUSTA UPP SKOLLOKALER OCH UTEMILJÖER

Syfte: Många skollokaler är i behov av att rustas upp. Bidraget syftar till att ge elever en förbättrad lär- och arbetsmiljö och samtidigt minska lokalernas miljöpåverkan. När det gäller utemiljön lämnas bidrag för åtgärder som syftar till att ge barn och elever en förbättrad och trygg lärmiljö som främjar fysisk aktivitet.

Sökande: Bidraget lämnas för skollokaler i vilka en huvudman inom skolväsendet bedriver utbildning i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Detta innebär att lokalerna ska ägas eller disponeras av en huvudman för utbildning inom skolväsendet enligt skollagen (2010:800).

Stöd: Bidrag kan utgå med högst 25 procent av totalkostnaden för de bidragsberättigade åtgärderna. Bidrag lämnas inte för åtgärder som totalt kostar mindre än 100 000 kronor. Bidrag för upprustning av utemiljöer lämnas med högst 50 procent av totalkostnaden för de bidragsberättigade åtgärderna. Bidrag lämnas inte för åtgärder som totalt kostar mindre än 50 000 kronor.

Ansökan om bidrag görs hos Boverket. Ansökningarna kommer att prövas löpande och bidrag delas ut i mån av medel. Ansökningsblankett och Boverkets informationsbroschyr om bidraget hittar du på Boverkets hemsida:

<http://www.boverket.se/sv/bidrag--garantier/skolor-och-lokaler/skollokaler-och-utemiljoer/>

STÖD TILL KULTURLOKALER

Syfte: Senast den 30 september varje år kan man söka stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler hos Boverket. Beslutet om bidrag tas i februari året efter. Kulturlokaler kan få stöd till nybyggnad och ombyggnad samt till standardhöjande reparationer, tillgänglighetsskapande åtgärder och energiåtgärder.

Sökande: Bidraget ges till kulturlokaler som ägs och drivs av någon annan än staten. Exempelvis museer, teater- och konsertlokaler, konsthallar och liknande. Lokaler för läns museer är prioriterade.

Stöd: Bidraget kan ges med högst 30 procent av den godkända kostnaden för nybyggnad. För övriga projekt kan bidrag ges med högst 50 procent av den godkända kostnaden. Det årliga anslaget för stöd till icke-statliga kulturlokaler är begränsat. Det innebär att Boverket måste göra en prioritering mellan de ansökningar som har kommit in. Att ett projekt uppfyller kraven är alltså inte en garanti för att få bidrag.

Bidraget kan ges till:

- nybyggnad och ombyggnad av en icke-statlig kulturlokal
- åtgärder som höjer lokalens standard
- åtgärder som förbättrar tillgängligheten för personer med en fysisk eller kognitiv funktionsnedsättning. Exempel på detta är:
 - anpassning av hygienutrymme och dörrpassager
 - installation av ramp, lyftplatta eller hiss
 - parkeringsplats för rörelsehindrad
 - installation av hörselslinga och akustikplattor
 - kontrast- och varningsmarkeringar för synskadade
 - hjälpmedel som underlättar orienteringen i lokalen, exempelvis Pictogram.
- vissa åtgärder för energieffektivisering eller för miljöförbättring, till exempel uppvärmningssystem eller avloppshantering
- utbyte eller komplettering av inventarier.

Bidrag söks hos Boverket senast den 30 september varje år. Det är viktigt att projektet inte har påbörjats innan man har sökt och beviljats bidrag.

Läs mer på Boverkets hemsida:

<http://www.boverket.se/sv/bidrag--garantier/skolor-och-lokaler/kulturlokaler---icke-statliga/>

BIDRAG TILL FÖRVALTNING AV VÄRDEFULLA KULTURMILJÖER

Syfte: Bidrag till kulturmiljövård kan sökas via Länsstyrelsen, och avser att lämnas för kulturhistorisk motiverade kostnader vid vård och tillgängliggörande av byggnadsminnen och bebyggelse eller landskap som är riksintresse för kulturmiljövården. Vidare kan bidrag lämnas till bebyggelse inom kulturresevat samt vård och skötsel av värdefulla kulturpräglade landskap, vård av fasta fornlämningar, samt arkeologiska kostnader vid bostadsbyggande och mindre arbetsföretag. Bidrag kan också lämnas till Kunskapsunderlag. Dessa tas i regel fram av Länsstyrelsen i samarbete och medfinansiering med/av kommuner med flera. Här avses till exempel generella eller riktade regionala och kommunala kunskapsunderlag som syftar till att ta tillvara kulturhistoriska värden i samhällsplaneringen, till exempel våra riksintressen.

Sökande: Bidrag kan ges till ägare av värdefulla byggnader och miljöer som enskilda personer, kommuner, bolag och stiftelser. Statligt ägda byggnader eller byggnader tillhörande svenska kyrkan är inte bidragsberättigade.

Stöd: Bidrag får lämnas med en procentsats som Länstyrelsen bestämmer efter varje ansökan. I den nya bidragsförordningen har det bland annat blivit en helhetssyn på förvaltning av kulturmiljön och en ökad flexibilitet i bidragsgivningen. Att tillgängliggöra en värdefull kulturmiljö genom till exempel information har också ökat i tillämpningen.

Bidrag kan sökas för byggnadsvård. Läs mer om vilka åtgärder som är bidragsberättigade i Förordningen (2010:1121) om bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer. Ett instrument i arbetet är bidrag till förvaltningen av värdefulla kulturmiljöer. De används till:

- Vård och tillgängliggörande av bebyggelsemiljöer och andra anläggningar
- Kulturlandskapsvård
- Fornminnesvård
- Övrig mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas

Bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer faller in på flera rubrikområden i denna sammanställning till exempel 2. Naturvård och 3. Jordbruksstöd när det gäller vård av kulturlandskap samt 4. Övergripande, där samråd med till exempel Landsbygdsavdelningen är vanligt i flera ärenden.

Riksintressen (det finns 92 sådana miljöer i Jönköpings län), byggnadsminnen och den av Länstyrelsen fastställda kulturmiljöprofilen har hög prioritet när det gäller att få del av bidrag.

Kontakt:

Länstyrelsen i Jönköpings län

Bo Ejenfors, antikvarie

Telefon: 010-223 62 91

E-post: bo.ejenfors@lansstyrelsen.se

Länk till mer information och ansökningsblankett:

<http://www.lansstyrelsen.se/Jonkoping/SiteCollectionDocuments/Sv/blanketter/bidrag/Ansokningsblankett%20Kulturmiljovardsbidrag.pdf>

STADSINNOVATIONER

Syfte: En stärkt efterfrågan och ett ökat användande av spetstekniker och avancerade systemlösningar i stadsmiljön.

Sökande: Juridiska personer som till exempel landsting, kommuner, aktiebolag, handelsbolag, kommanditbolag, organisationer, bostadsrättsföreningar, ideella föreningar, ekonomiska föreningar, universitet, högskolor och stiftelser. Dessa ska vara registrerade i Sverige. Enskilda firmor eller fysiska personer kan inte söka detta stöd.

Stöd: Maximalt 50-70 procent finansiering från Naturvårdsverket beroende på företagets storlek. Stödet kan i vissa fall finansiera upp till 100 procent av kostnaderna för projektet. Vi ser dock gärna medfinansiering från projektägarna.

Naturvårdsverket satsar 68 miljoner kronor 2016–2019 till projektering, förstudier och annan planering som ökar användningen av spetstekniker och avancerade systemlösningar i stadsmiljöer. 17 miljoner fördelas per år.

Stöd kan sökas för projektering, förstudier och planering för användning av spetstekniker och avancerade systemlösningar i stadsmiljöer. Projekten ska utarbeta det underlag som behövs för att beställaren ska kunna fatta ett beslut om investering. Det kan till exempel handla om tekniska utredningar och tester kopplade till lokala förutsättningar, framtagning av kalkyler för investering och drift samt hitta hållbara finansieringslösningar för genomförandet. Målsättningen är att koncepten ska vara färdigutvecklade och redo för genomförande eller marknadsintroduktion när förstudien är genomförd. Några ytterligare studier eller projekteringsarbete bör då inte vara nödvändiga. Stödet får inte användas för forskning eller finansiering av åtgärder eller investeringar. Stödet ska leda till investeringar i Sverige.

Läs mer på Naturvårdsverkets hemsida:

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Bidrag/Stadsinnovationer/>

STADSMILJÖAVTAL

Syfte: Främja hållbara stadsmiljöer genom att skapa förutsättningar för att en större andel persontransporter i städer ska ske med kollektivtrafik. Åtgärderna ska leda till energieffektiva lösningar med låga utsläpp av växthusgaser och bidra till att uppfylla miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö. Stödet bör särskilt främja innovativa, kapacitetsstarka och resurseffektiva lösningar för kollektivtrafik. Förutsättningar för stöd är också att motprestationer genomförs som bidrar till hållbara transporter eller ökat bostadsbyggande.

Sökande: Kommuner och landsting/ Regioner

Stöd: Stöd får ges med högst 50 procent av kostnaderna för genomförda åtgärder. Vid fastställandet beaktar Trafikverket om kommunen eller landstinget har sökt eller beviljats annan offentlig eller privat finansiering för att genomföra åtgärden. Stödet betalas ut årsvis mot redovisning av nedlagd kostnad (ej planerings- och projekteringskostnader). Trafikverket kan betala ut högst 50 procent av beviljat stöd i förskott. I budgetpropositionen för 2018 finns 1 miljard kronor avsatta till stadsmiljöavtalen för 2018 och även prognos på 1 miljard kronor per år för åren 2019 och 2020.

Nästa ansökningsomgång är öppen från augusti till oktober 2018. Beslut kommer att fattas i februari 2019.

Exempel på åtgärder kan vara investeringar i anläggningar för lokal och regional kollektivtrafik eller cykeltrafik, investeringar i anläggningar för att demonstrera och prova nya transportlösningar för lokal och regional kollektivtrafik eller cykeltrafik.

Läs mer på Trafikverkets hemsida:

<https://www.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/Planerings--och-analysmetoder/Finansieringsmetoder/statligt-stod-for-hallbara-stadsmiljoer---stadsmiljoavtal/>

GRÖNA STÄDER

Syfte: Utveckla städer till gröna och hälsosamma platser och bidra till att nå miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö. Bidraget ska möjliggöra åtgärder som ökar eller utvecklar stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer. Exempel på stadsgrönska är naturmark, parker, planteringar, stränder, våtmarker och dagvattenanläggningar.

Sökande: Bidraget kan endast sökas av kommuner.

Stöd: Bidraget uppgår till högst 50 procent av kostnaderna för att planera och genomföra åtgärder inom en stad eller tätort som innebär att ett nytt område med stadsgrönska anläggs eller att ett befintligt område med stadsgrönska utvecklas. Åtgärderna ska vara tillgängliga för allmänheten utan kostnad.

Kommunerna söker bidraget hos Boverket. Åtgärderna får inte påbörjas innan ansökan om bidrag har lämnats till Boverket. Bidrag kan sökas vid två ansökningsomgångar:

- Ansökningsomgång 1 pågår till och med den 30 april 2018.
- Ansökningsomgång 2 pågår den 1 maj till och med den 14 september 2018.

Läs mer på Boverkets hemsida:

<http://www.boverket.se/sv/bidrag--garantier/stod-for-gronare-stader/>

2. Giffri miljö

STATLIGT BIDRAG FÖR UTREDNING OCH ÅTGÄRDANDE AV FÖRORENADE OMRÅDEN

Syfte: Syftet med bidraget är att möjliggöra utrednings- och åtgärdsinsatser på föroreningskadade områden så att man i enlighet med miljömålet Giftfri miljö kan tillse att problemet med föroreningskadade områden i huvudsak är löst senast år 2050.

Sökande: Bidraget kan sökas av kommuner eller andra myndigheter som fungerar som huvudman för utredningar och åtgärder.

Stöd: Bidrag utbetalas upp till 100% (exklusive huvudmannens administrativa kostnader).

Bidraget söks via Länsstyrelsen hos Naturvårdsverket som fördelar bidrag utifrån en nationell prioriteringsplan. De föroreningskadade områden som är aktuella för bidragsansökan ska vara prioriterade utifrån miljö- och hälsorisk samt att det inte ska föreligga något ansvar för de aktuella föroreningarna.

Information och ansökan:
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Anna Wastesson
Tel. 010-223 64 50
E-post: anna.wastesson@lansstyrelsen.se

STATLIGT BIDRAG FÖR EFTERBEHANDLING AV FÖRORENADE OMRÅDEN INFÖR BOSTADSBEBYGGELSE

Syfte: Syftet med bidraget är att möjliggöra sanering av förorenade områden som är planerade för bostadsbebyggelse men där det utan bidrag inte bedöms ekonomiskt bärkraftigt att sanera och sedan bebygga. Övergripande mål är att tillgodose bostadsbehovet samt att se till att problemet med föroreningsskadade områden i huvudsak är löst senast år 2050.

Sökande: Bidraget kan sökas av kommuner eller kommunala förvaltningar.

Stöd: Bidrag utbetalas för kostnader som motsvarar avhjälpandeåtgärder till nivån för tidigare markanvändning (oftast industriändamål vilket motsvarar mindre känslig markanvändning). Kostnader som motsvaras av en värdeökning för fastighetsägaren, och för den del det finns ett ansvar att utkräva enligt miljöbalken, utbetalas dock inte.

Bidraget söks via Länsstyrelsen hos Naturvårdsverket som fördelar bidrag utifrån vissa urvalskriterier.

Information och ansökan:
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Anna Wastesson
Tel. 010-223 64 50
E-post: anna.wastesson@lansstyrelsen.se

3. Naturvård

BIDRAG FÖR KALKNING

Syfte: att bevara och återskapa det naturliga växt- och djursamhället som fanns innan den antropogena (orsakad av människan) försurningens negativa påverkan.

Sökande: Huvudmän för kalkning (ofta kommuner)

Stöd: Åtgärdsområden med mycket höga naturvärden får 100 procent statsbidrag men det stora flertalet åtgärdsområden i länet får 85 procent statsbidrag där kommunen står för resterande 15 procent av kostnaderna. Totalt används cirka 15 miljoner kronor per år inom kalkningsverksamheten i Jönköpings län.

Kalkningen är ett av flera verktyg för att uppfylla de nationella miljömålen, främst "Bara naturlig försurning" och "Levande sjöar och vattendrag".

Kontakt:
Ingela Tärnåsen, Länsstyrelsen
Telefon: 010 – 22 36 411
E-post: ingela.tarnasen@lansstyrelsen.se

Länk till information på Länsstyrelsens webbsida:

<http://www2.lansstyrelsen.se/jonkoping/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/kalkning-och-forsurning/Pages/kalkning.aspx>

Länk till information på Havs- och Vattenmyndighetens webbsida:

<https://www.havochvatten.se/hav/fiske--fritid/miljopaverkan/forsurning-av-sjoar-och-vattendrag.html>

FISKEVÅRDSANSLAG

Syfte: Fiskevårdsåtgärder för att gynna fisk och kräftor.

Fokus: Områden där fisket är fritt, åtgärder som gynnar hotade arter (t ex lax, mal och flodkräfta).

Sökande: Offentliga myndigheter och organisationer

Stöd: Normalt 50 procent (undantagsfall 100 procent). Skall förbrukas under året.

Människans påverkan på miljön har i många fall haft en negativ inverkan på fisket. Insatser för bevarande av hotade arter och stammar, biotopåtgärder, bildande av fiskevårdsområden och fisketillsyn skall prioriteras.

Fiskevårdsanslaget används till att främja fiskevården, främst i vatten där allmänheten har frifiskerätt, vilket i Jönköpings län innebär Vättern, och skall särskilt främja det svenska miljömålsarbetet.

Detta kan man få bidrag för:

- Bildande eller ombildande av fiskevårdsområde
- Fisketillsyn
- Utsättning av fisk
- Insatser för att bevara hotade fiskarter- och stammar, biotopvård och annat främjande av den biologiska mångfalden

Information och ansökan:

Länsstyrelsen i Jönköpings län

Fiskeenheten

Tel. 010223 60 00

Länk till Länsstyrelsens sida om fiskevård:

<http://www.lansstyrelsen.se/jonkoping/Sv/djur-och-natur/fiske/fiskevard/Pages/index.aspx>

Länk till Havs och Vattenmyndighetens webbsida där det finns mer information:

<http://www.havochvatten.se/insatser-och-skydd/havs--och-vattenmiljoanslag/fiskevard.html>

FISKEAVGIFTSMEDEL

Syfte: I samband med vattendom kan s.k. fiskeavgiftsmedel ha avsatts på ett räntebärande konto som administreras av Havs- och vattenmyndigheten. I vattendomarna anges vad pengarna får användas till. Normalt är användningen begränsad till det vattenområde som berörs av vattendomen.

Sökande: Offentliga myndigheter och organisationer

Stöd: Upp till 100 procent.

Information och ansökan:

Länsstyrelsen i Jönköpings län

Fiskeenheten

Tel. 010-223 60 00

SPORTFISKARNAS FISKEVÅRDSFOND

Syfte: Att stödja fiskevårdsprojekt eller projekt som genom forskning eller andra insatser bidrar till utveckling av sportfisket eller sportfiskets förutsättningar.

Sökande: Distrikt inom eller förening ansluten till Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund. Om särskilda skäl föreligger kan även ansökan från annan beaktas, medlem i förbundet eller organisation med nära anknytning till förbundet.

Stöd: Under 10 000 kr utbetalas bidraget direkt, annars halva summan vid starten. De senaste åren har den totala utdelningen av stöd legat på minst 200 000 kronor.

Läs mer hos sportfiskarna:

<http://www.sportfiskarna.se/Milj%C3%B6/Fiskev%C3%A5rdsfonden>

LOKALA VATTENVÅRDSPROJEKT – LOVA

Syfte: Förbättra och bevara havsmiljön i Östersjön och Västerhavet genom att främst minska mängderna kväve och fosfor, men även miljögifter

Sökande: Kommuner och ideella organisationer har möjlighet att ansöka om medel. Även kommunala bolag och ekonomiska föreningar som drivs utan vinstsyfte kan söka.

Stöd: Upp till 90 procent av totala beloppet för de åtgärder som minskar övergödning, medfinansiering krävs. Stödet kan vara ett- eller flerårigt. Den årliga LOVA-potten kan variera. Kontakta Länsstyrelsen för aktuell information.

Bidrag kan ges för att planera och genomföra konkreta åtgärder som ska leda till minskade mängder av näringsämnen i vattendrag, sjöar och hav.

Övergödningsinsatser är och kommer fortsatt att vara det högst prioriterade området. Nytt är även att åtgärder som rör miljögifter kopplade till fritidsbåtar, omhändertagande av förlorade fiskeredskap samt olika restaureringsåtgärder kan genomföras med LOVA-bidrag.

Stöd kan ges även till uppföljning och utvärdering av genomförda åtgärder enligt ovan.

Exempel på åtgärder:

- Etablering eller restaurering av våtmarker.
- Lågflödesmuddring i sjöar.
- Biomanipulering.
- Sjörestaurering.
- Kretsloppslösningar för enskilda avlopp.
- Dagvattenprojekt.
- Näringsreducerande åtgärder inom jordbruket (exempelvis olika former av skyddszoner mot vattendrag).
- Åtgärdande av vandringshinder.
- Biotopvårdsåtgärder.
- Andra kreativa initiativ som syftar till att minska näringsbelastningen i sjöar och vattendrag.

Länk till Havs- och vattenmyndighetens hemsida:

<http://www.havochvatten.se/insatser-och-skydd/havs--och-vattenmiljoanslag/lova.html>

Länk till mer information hos Länsstyrelsen

<http://www.lansstyrelsen.se/Jonkoping/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/Pages/lova.aspx>

Information och ansökan:

Länsstyrelsen i Jönköpings län

Friederike Ermold

Telefon: 010-223 62 01

E-post: friederike.ermold@lansstyrelsen.se

LOKALA NATURVÅRDSPROJEKT – LONA

Syfte: Lokal naturvårdssatsning, där nyckelordningen för satsningen är naturvårdsnnytta, lokala initiativ och lokal drivkraft, friluftsliv, samverkan och partnerskap, folkhälsa, tätortsnära natur och tillgång till denna.

Sökande: Kommuner (men projekt kan drivas av andra). Lokala aktörer - föreningar, jord- och skogsbrukare, näringslivet och enskilda – har kunnat ta initiativ till och vara delaktiga i projekt, skapa samverkan eller stödja projekt. Föreningar och ideella organisationer har kunnat få bidrag till projekt, men inte själva kunnat ansöka om stöd, utan bara i samarbete med kommunen.

Projektet får inte vara vinstdrivande. Ideellt arbete kan räknas som medfinansiering.

Stöd: 50 procent medfinansiering krävs för kategori 1-6, 10 % medfinansiering för kategori 7-8.

Ansökningar för Lokala Naturvårdsprojekt (LONA) bidrag för 2019 ska vara inkomna till Länsstyrelsen senast den 1 december 2018. Nytt från och med 2018 är Våtmarkssatsningen där bidrag i kategori 7 och 8 kan sökas även före 10 april och 1 oktober med 90% i bidrag och 10 % egen finansiering.

Bidrag kan sökas för åtgärder inom följande kategorier:

1. kunskapsuppbyggnad
2. framtagande av underlag, till exempel kommunala naturvårdsprogram
3. områdesskydd
4. vård och förvaltning av områden, naturtyper och arter inklusive åtgärder som främjar friluftsliv i natur- och kulturmiljö
5. restaurering av områden, naturtyper och bestånd av arter
6. information, folkbildning och annan kunskapsspridning.
7. Restaurering och anläggande av våtmarker i syfte att stärka landskapets egen förmåga att hålla kvar och balansera vattenflöden eller öka tillskottet till grundvattnet, för att till exempel bidra till förutsättningar för en förbättrad vattenförsörjning eller
8. Kunskapsuppbyggnad, framtagande av underlag eller annat förberedelsearbete inför restaurering eller anläggande av våtmarker enligt kategori 7.

Länk till Naturvårdsverket: <http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Bidrag/Lokala-naturvardssatsningen/>

Länsstyrelsens länk: <http://www.lansstyrelsen.se/jonkoping/Sv/naringsliv-och-foreningar/projektstod/lokal-och-kommunal-naturvard/Pages/index.aspx>

Kontakt på Länsstyrelsen:

Anna Isaksson

Tel: 010 – 22 36 376

anna.isaksson@lansstyrelsen.se eller

Matti Ermold (våtmarkssamordnare)

Tel: 010 – 22 36 261

Matti.ermold@lansstyrelsen.se

NOKÅS

Syfte: Berika skogsmiljön av allmänt intresse såsom att spara kulturmiljöer eller bevara naturvärden.

Sökande: Skogsägare eller den som ska utföra åtgärderna.

Stöd: Max 70 procent av godkänd kostnad. Du kan inte få stöd för åtgärder som påbörjats innan din ansökan inkommit till Skogsstyrelsen.

Exempel på bidragsberättigade åtgärder:

- Åtgärder i områden skyddade med naturvårdsavtal eller motsvarande
- Anlägga grunda våtmarker större än 2 hektar
- Återställa lekplatser eller ta bort vandringshinder i vattendrag
- Restaurera äldre transportleder eller kulturmiljöbyggnader
- Hägna värdefull lövskog
- Plantera lövskog på nedlagd jordbruksmark
- Ta bort nätstängsel med höjd minst 160 centimeter

- Rensa, märka stig eller vandringsled
- Sikthuggning
- Blottlägga ytor för att gynna hotade arter som sandödla, myrlejon, backsvala, kungsfiskare

Uppdaterad information om bidraget finns alltid på Skogsstyrelsens hemsida. Länk till Skogsstyrelsens hemsida: <http://www.skogsstyrelsen.se/Aga-och-bruka/Skogsbruk/Stod-och-bidrag/Nokas/>

STÖD TILL ÄDELLÖVSKOGSBRUK

Syfte: Stödets syfte är att ge markägare kompensation för de högre kostnader som uppstår på grund av förnyring med ädellövskog.

Sökande: Du som äger skogsmark eller som har markägarens tillstånd kan söka stödet. Endast en person ska stå som sökande, även när fastigheten ägs av flera.

Stöd:

- För återväxtåtgärder och annan vård än röjning av plant och ungskog: 80 procent av godkänd kostnad.
- För uppsättning av 2-meters nätstängsel kring ädellövförnyring: 80 kronor/löpmeter
- För röjning av plant- och ungskog: 60 procent av godkänd kostnad
- För nedtagning av nätstängsel som är minst 160 centimeter högt: 20 kronor per löpmeter.
- Lägsta stödbelopp som beviljas är 5 000 kronor.

För att ett beslut ska omprövas krävs att stödbeloppet höjs med minst 2 000 kronor.

Stödet prioriteras i första hand till:

- Förnyring av befintliga ädellövskogar
- Annan vård än röjning av plantskog eller ungskog i ädellövskog eller bestånd som anlagts med syfte att skapa ädellövskog
- Åtgärder för att skapa ädellövskog på ett annat ställe inom en bruksenhet enligt 25§ i skogsvårdslagen.

Stödet prioriteras i andra hand till röjning av plantskog eller ungskog i ädellövskog eller bestånd som anlagts i syfte att skapa ädellövskog. Stödet prioriteras i tredje hand till nedtagning av nätstängsel. Stödet prioriteras i fjärde hand till anläggning av ny ädellövskog på mark där det inte tidigare varit ädellövskog.

Några förslag på åtgärder:

- Markberedning
- Stängselmaterial och stängsling
- Plantkostnad och plantering
- Hjälplantering
- Gräsrensning
- Röjning

- Nedtagning av stängsel

För att söka stödet ta kontakt med skogskonsulenterna i distriktet där du bor eller har din skog.

Läs mer på Skogsstyrelsens hemsida:

<https://www.skogsstyrelsen.se/aga-skog/stod-och-bidrag/adellovsstod/>

SKOGENS MILJÖVÄRDEN

Syfte: Att utveckla natur- och kulturvärden i skogen. Stödet är en del av Landsbygdsprogrammet 2014-2020.

Sökande: Ägare av skogsmark eller den som har markägarens tillstånd kan söka det här stödet.

Stöd: Stödet betalas ut i form av fasta ersättningar för följande åtgärder som förbättrar skogsekosystemens återhämtningsförmåga och miljövärde:

- Naturvårdsbränning. 28 000 kronor per bränning och 9 000 kr/ha.
- Gallra fram ädellöv eller lövrik skog. 9 000 kr/ha
- Rensa kulturmiljöer. 1300 kr/st
- Skapa våtmark i skog. 15 000 kr/ha
- Sköta natur- och kulturmiljöer 9 000 kr/ha
- Röja och rensa stenmur. 850 kr/100 m

Lägsta stödbelopp är 5000 kronor per ansökan. Maxbelopp 300 000 kr. Du som är intresserad av att söka stödet erbjuds rådgivning av Skogsstyrelsen.

Du kan inte få stöd för åtgärder som påbörjats innan din ansökan inkommit till Skogsstyrelsen

Läs mer på Skogsstyrelsens hemsida:

<https://www.skogsstyrelsen.se/aga-skog/stod-och-bidrag/skogens-miljovarden/>

BIDRAG FÖR RESTAURERINGSHAMLING OCH FRIHUGGNING AV SKYDDSVÄRDA TRÄD

Syfte: Att öka livslängden hos skyddsvärda träd genom frihuggning av inväxta träd som är i behov av ett ökat ljusinsläpp samt restaureringshamla träd som bär spår av hamling men inte har hamlats under de senaste 10 åren. Bidrag kan även betalas ut för beskärning av gårds- och vägträd.

Sökande: Privata markägare. Bidrag kan inte betalas ut för träd som står på marker med miljöersättning för betesmark eller slätteräng.

Stöd: Bidraget för frihuggning är 500 kronor per träd och bidraget för restaureringshamling och beskärning är 700 kronor per träd. Länsstyrelsen har en begränsad budget för åtgärder för skyddsvärda träd, vilket innebär att alla som ansöker om bidrag inte kan få det.

Bidraget för frihuggning, restaureringshamling och beskärning betalas ut genom "Åtgärdsprogrammet för skyddsvärda träd". Länsstyrelsen gör i varje enskilt fall en bedömning av huruvida trädet är i behov av åtgärdsarbete och om bidrag ska beviljas. Följande träd räknas som skyddsvärda: grova träd (ek > 300 cm, övriga lövträd > 240 cm i omkrets), hålträd, hamlade träd, alléträd, mycket gamla träd och döda träd.

Länk till Naturvårdsverkets åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd i kulturlandskapet:

<http://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer6400/978-91-620-6496-9.pdf?pid=3804>

Länk till ansökan om bidrag:

<http://www.lansstyrelsen.se/jonkoping/SiteCollectionDocuments/Sv/blanketter/bidrag/ansokan-bidrag-skyddsvarda-trad.pdf>

Under åren 2017-2018 driver Länsstyrelsen ett "Trädprojekt" med finansiering från Landsbygdsprogrammet. Istället för ett bidrag betalas det ut en ersättning för frihuggning och restaureringshamling. Ersättningen för frihuggning och restaureringshamling är den samma som bidraget. Inom projektet har det gjorts en upphandling vilket innebär att Länsstyrelsen har anlitat arborister som kan hjälpa markägaren att beskära skyddsvärda träd i gårds- och vägmiljöer. Projektet täcker hela kostnaden men markägarna får ta hand om grenarna som tas ned. Upphandlade konsulter kan även utföra frihuggning och restaureringshamling åt de markägare som inte gör jobbet själva.

Följande krav måste vara uppfyllda för att vara berättigade till ersättning:

- Alléträd är skyddade enligt biotopskyddsbestämmelserna i 7 kap. 11§ Miljöbalken. Det innebär att åtgärder inte får utföras som kan skada alléträden.
- Beroende på hur stora grenar och hur stor del av kronan som tas bort på alléträd så kan det krävas en dispens från biotopskyddet. Innan åtgärder som kan kräva dispens genomförs ska markägaren kontakta någon av biotopskyddshandläggarna på Länsstyrelsen i Jönköpings län för samråd:
 - Karin Bovin, 010 - 22 36 263, karin.bovin@lansstyrelsen.se
 - Mari-Janne Möller, 010 - 22 36 345, mari-janne.moller@lansstyrelsen.se
 - Jenny Nyström, 010 - 22 36 347, jenny.nystrom@lansstyrelsen.se
- Trädet måste vara bedömt som skyddsvärt eller som efterträdare enligt Länsstyrelsens definition
- Träden måste stå i odlingslandskapet
- Träden får inte stå på mark med miljöstöd
- Om markägaren inte accepterar att någon annan utför skötselåtgärderna får markägaren ombesörja arbetet själv (gäller ej beskärning)
- Markägaren måste ha f-skattesedel (gäller ej beskärning eller om entreprenör utför arbetet)

- Om markägaren accepterar att någon annan utför åtgärderna kommer de att utföras av upphandlad entreprenör
- För träd som frihuggs ska det hållas fritt runt träden i minst 5 år
- Träd som restaureringshamlas ska hamlas igen efter 4- 5 år
- Trädet ska finnas kvar i minst 5 år

Information och ansökan:

Länsstyrelsen i Jönköpings län

Marielle Gustafsson

Telefon: 010-223 63 72

E-post: marielle.gustafsson@lansstyrelsen.se

PROJEKTMEDEL FÖR IDEELLA ORGANISATIONER

Syfte: Bidrag kan ges som organisationsbidrag eller projektbidrag. Bidrag kan ges för verksamhet nationellt eller för internationellt arbete och för verksamhet som bidrar till att uppfylla de nationella miljö kvalitetsmålen eller något av de prioriterade områdena i EU:s sjunde miljöhandlingsprogram.

Sökande: Svenska ideella miljöorganisationer kan söka bidrag om de enligt sina stadgar har till ändamål att tillvarata miljöskydds- och naturvårdsintressen.

Organisationen ska vid sista ansökningsdag ha bedrivit verksamhet under minst två år och ha lägst 100 medlemmar.

Vissa organisationer kan ha andra juridiska personer som medlemmar. I sådana fall är det tillräckligt att en miljöorganisation som ingår i en sådan organisation har lägst 100 medlemmar.

En stiftelse kan också söka bidrag om kriterierna ovan uppfylls, om stiftelsen är öppen för insyn i verksamheten samt om stiftarna är demokratiskt uppbyggda organisationer och/eller har en bred förankring i samhället.

Stöd: Projekt upp till cirka 300 000 kr prioriteras. För åren 2016-2017 prioriterade Naturvårdsverket ansökningar inom miljömålsområdena:

- Begränsad klimatpåverkan
- Myllrande våtmarker
- Levande sjöar och vattendrag
- Ett rikt odlingslandskap
- Storslagen fjällmiljö
- Ett rikt växt- och djurliv

Vid bedömning av ansökan tar Naturvårdsverket bland annat hänsyn till:

- behörighet att söka
- samverkan med andra aktörer
- effekt på miljömålsarbetet och
- i vilken utsträckning verksamheten/projektet kan öka medvetenheten om miljömålen och hur vi kan nå dessa.

Under 2018 kommer Naturvårdsverket att se över hur bidragsutlysningen hanteras.

Mer information finns på Naturvårdsverkets hemsida:

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Bidrag/Ideella-miljoorganisationer/>

STIFTELSENS ALVINS FOND FÖR FÅGELSKYDD

Syfte: Att bidra till Sveriges naturskydd, främst fågelskydd.

Sökande: Både enskilda personer och lokala-/regionala och nationella föreningar och organisationer kan söka bidrag.

Stöd: Bidraget ges främst för resor, förbrukningsmaterial och viss utrustning för åtgärder där allmänheten har tillträde. Det vanliga är att projekten kan vara upp till ca 40 000 kr per projekt, i enstaka fall kan det bli mer. Det gäller främst projekt där samordning mellan lokala och regionala aktörer sker.

Stiftelsen ser därför gärna projekt inom följande inriktningar:

- Småskaliga insatser för restaurering av naturmässiga och kulturellt viktiga fågelmiljöer
- Insatser för arter med tydlig hotbild eller mer allmänna arter med starkt nedåtgående trend
- Inventering av arter i miljöer där kunskaperna är begränsade

Stiftelsen Alvins fond förvaltas av Naturvårdsverket i samråd med Naturskyddsföreningen och Sveriges Ornitologiska Förening.

Mer information finns på Naturvårdsverkets hemsida:

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Bidrag/Alvins-fond-for-fagelskydd/>

VÄRLDSNATURFONDENS INNOVATIVA NATURVÅRD

Syfte: Att stödja innovativa projekt och idéer som ligger i framkanten och bidrar till värdefullt nytänkande inom naturvården.

Sökande: Stödet kan sökas av privatpersoner, föreningar, organisationer, myndigheter eller företag.

Stöd: Projekten kan höra hemma inom vitt skilda områden inom natur- och miljövard och kan även ha koppling till stadsutveckling, förvaltning, teknik, konsumtion, energi o.s.v. Tidigare projekt presenteras på WWFs hemsida. Utlysning av projekten sker en gång per år på hösten.

Läs mer på WWFs hemsida:

<http://www.wwf.se/vrt-arbete/innovativ-naturvrd/1380625-innovativ-naturvrd-ett-initiativ-frn-vrldsnaturfonden-wwf>

NATURSKYDDSFÖRENINGENS MILJÖFOND, ENERGIEFFEKTIVISERINGSFOND OCH INVESTERINGSFOND

Elbolag som producerar el märkt med Bra Miljöval sätter av pengar till Naturskyddsföreningens fonder. Pengarna används sedan för att t ex bygga fiskvägar runt vattenkraftverk, energieffektivisera byggnader och ta fram ny spännande energiteknik.

Miljöfonden: Organisationer, myndigheter och företag kan ansöka om stöd ur fonden för projekt som minskar vattenkraftens skadeverkningar och projekt som gynnar den biologiska mångfalden i strömmande vatten. Vanliga projekt är att man undanröjer vandringshinder i vattendragen, till exempel genom att bygga omlöp så att vattenlevande arter kan vandra fritt förbi kraftverksdammar. Det kan också vara andra åtgärder som syftar till att bevara eller underlätta för hotade och rödlistade arter.

Energieffektiviseringsfonden: Finansierar projekt som minskar energianvändningen i bostäder, industrier eller andra lokaler. Sådana projekt kan antingen utföras av elbolagen själva eller av någon annan som söker pengar ur fonden. Fonden fokuserar på minskad energianvändning, och ger inte stöd till exempelvis byte av uppvärmningsmetod utan att energianvändningen minskar.

Investeringsfonden: Fonden finns för att stödja teknik som ännu inte är kommersiellt etablerad men som är lovande för utvecklingen av en hållbar energiproduktion. Exempel på sådana projekt kan vara sol- eller vindkraft av spetskaraktär, eller mer oetablerade tekniker som vågkraft. I dagsläget kan bara elbolag med licens att sälja el märkt Bra Miljöval använda sig av denna fond.

Ansökan om stöd till olika projekt kan ske när som helst under året och Naturskyddsföreningens ambition är att dela ut projektstöd så snabbt som möjligt. Det som krävs för att söka pengar ur fonderna är en tydlig avsändare, ett klart syfte med en beskrivning av miljönyttan, en projektplan samt en specifikation av ansökt belopp, totala kostnader, vad som finansieras av andra och vilken del av projektet som ska finansieras av fonden.

Mer information finns på Naturskyddsföreningens hemsida:
<http://www.naturskyddsforeningen.se/bra-miljoval/miljofond>

SVENSK VÅTMARKSFOND

Syfte: Fondens huvudmål är att skapa förutsättningar för att bevara, återskapa, restaurera och vårda våtmarker för fåglar så att arealen våtmarker av hög kvalitet stadigt ökar i vårt land. Stöd till forskning och utbildning är en viktig del i detta arbete.

Sökande: Markägare, ombud, arrendatorer

Stöd: Medel från Våtmarksfonden ligger som regel i ett spann mellan 50 000 kr – 200 000 kr. Medel kan ej beviljas i efterhand för redan genomfört projekt. Ansökan skall vara färdig tillhanda senast den 10 juni året före beräknad projektstart.

Mer information:

<http://www.vatmarksfonden.com/>

EU:S MILJÖPROGRAM LIFE+

Syfte: Långsiktiga och hållbara investeringar i Natura 2000-områden – bevarande av hotade arter/ livsmiljöer. Bidra till att genomföra och utveckla EU:s miljöpolitik. LIFE+ ska komplettera andra EU-program och inte finansiera åtgärder som kan ingå i strukturfonderna, jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, fiskerifonden, programmet för konkurrenskraft och innovation (CIP) eller sjunde ramprogrammet för forskning, teknisk utveckling och demonstration.

Delprogrammet för miljö prioriterar:

- miljö- och resurseffektivitet
- natur och biologisk mångfald
- miljöpolicy och information

Delprogrammet för klimat prioriterar:

- begränsning av klimatförändringar
- klimatanpassning
- klimatstyrning och information

Sökande: Offentliga organisationer, privata kommersiella och icke-kommersiella företag samt ideella organisationer kan söka.

Stöd: Av administrativa skäl uppmuntrar EU-kommissionen stora projekt, i storleksordningen ca 20 miljoner kr. 15-30 miljoner kr i projektbudget men även större. Bidrag från är EU max 60 % av bidragsberättigade kostnader.

EU:s finansieringsprogram för miljöprojekt gäller åren 2014-2020.

Naturvårdsverket hjälper dig att bedöma om din idé till ett projekt kan få stöd genom LIFE.

Kontakt:

- Frågor om LIFE+ Miljö och Klimat: Maria Smith
- Frågor om LIFE+ Natur och Biologisk mångfald: Josefine Olsson

E-post till båda: LIFESweden@naturvardsverket.se

Länk till information på Naturvårdsverkets webbsida:

<http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/EU-och-internationellt/EUs-miljoarbete/EU-finansiering/LIFE/>

HÅLLBART FRILUFTSLIV OCH HOT MOT BIOLOGISK MÅNGFALD

Syfte: Projekt ska bidra till ett mer hållbart användande av natur- och kulturmiljöer. Projekt ska ge konkreta förslag till lösningar och verktyg som är användbara i Norden för att minska negativa effekterna av naturturism och friluftsliv.

Sökande: Huvudsökande kan vara myndigheter, kommuner, högskolor eller icke vinstdrivande organisationer.

Stöd: Normalt ges bidrag upp till 500 000 DKK per år.

Terrestra ekosystemgruppen (Arbetsgrupp under Nordiska ministerrådet) vill inför 2019 bland annat ge bidrag till projekt som handlar om naturturismens och friluftslivets påverkan på biologisk mångfald och värdefulla natur- och kulturmiljöer.

Projekt kan fokusera på:

- ökat besöksstryck, slitage och förändrade besöksströmmar
- ökad störning på flora och fauna
- terrängkörning (cykel, fyrhjuling, snöskoter etc)
- social hållbarhet (trängsel, lokalbefolknings och urfolks rättigheter)

Ansökan skickas med e-post till siggaj@us.fo. Bifoga ett underskrivet exemplar av ansökan i PDF-format, samt en wordfil. Märk mejlet med Ansökan TEG 2019. Deadline för ansökningar är 18 juni 2018.

ANDRA BIDRAG FRÅN NATURVÅRDSVERKET

På Naturvårdsverkets webbsida kan det finnas andra bidrag för naturvård att söka:

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Bidrag/>

4. Jordbruksstöd

EU-STÖD SOM HANDLÄGGS PÅ LÄNSSTYRELSEN I JÖNKÖPINGS LÄN

Ett nytt landsbygdsprogram har trätt i kraft för programperiod 2014-2020. Vissa stöd och ersättningar öppnade redan 2015 medan andra startade år 2016.

Följande stöd går att söka våren 2018:

Direktstöd:

- Gårdsstöd
- Förgröningsstöd
- Stöd till unga jordbrukare
- Nötkreatursstöd

Miljöersättningar

- betesmarker och slåtterängar
- restaurering av betesmarker och slåtterängar
- ekologisk produktion
- omställning till ekologisk produktion
- skötsel av våtmarker och småvatten
- vallodling

- minskat kväveläckage
- skyddszoner
- hotade husdjursraser (handläggs av Jordbruksverket)

Från och med 2016 finns tre nya djurvälståndssättningar (handläggs av Jordbruksverket)

- Extra djuromsorg för får
- Extra djuromsorg för suggor
- Utökad klövhälsovård för mjölkkor

Du kan söka miljöinvestering i det nya landsbygdsprogrammet för det här:

- stängsel mot rovdjur
- engångsröjning av betesmark, mindre ytor
- miljöinvestering - förbättra vattenkvalitet
- anlägga och restaurera våtmarker och dammar för biologisk mångfald
- anlägga och restaurera våtmarker och dammar för förbättrad vattenkvalitet
- återskapa och restaurera kulturmiljöer i renskötselområdet
- anlägga tvåstegsdiken
- reglerbar dränering

Den senaste informationen hittar du på Jordbruksverkets webbplats:

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/stod/jordbrukarstod.4.4b3f0532150f4b827c7e3735.html>

I SAM-ansökan söker du flera av ovan nämnda stöd. Sista ansökningsdag 2018 är den 12 april. Du söker via e-tjänsten SAM Internet (via www.jordbruksverket.se)

Det finns konsulter som kan hjälpa dig att göra ansökan.

Länstyrelserna och Jordbruksverket har en gemensam kundtjänst med telefonnummer 0771 – 67 00 00.

Jordbruksverkets kundtjänst: 0771-223 223

5. Övergripande

KOMMUNIKATION OM DE GLOBALA MÅLEN

Syfte: Sprida information om de globala målen (Agenda 2030)

Sökande: Endast juridiska personer kan söka, inte privatpersoner.

Stöd: Ni kan söka mellan 50 000 och 300 000 kronor. Om ni beviljas medel betalas de ut i efterskott, när aktiviteten är genomförd och redovisad.

Kommunikationsaktiviteterna ska genomföras och slutrapporteras senast den 1 december 2018. Nästa ansökningsomgång är i maj.

Ni kan söka medel för:

- Framtagande av produkter

- Extra personal
- Konsultstöd
- Arvode till externa föredragshållare och moderator

Agenda 2030 innehåller 17 Globala mål för hållbar utveckling och handlar bland annat om att vi till år 2030 ska utrota fattigdomen, få fredliga samhällen, bekämpa klimatförändringarna, uppnå jämställdhet och ge alla tillgång till god utbildning. Samtliga statschefer i FN:s 193 medlemsländer har lovat att de ska bidra till att målen nås. Nu vill vi att alla i Sverige ska få kännedom om målen och engagera sig, så att vi tillsammans kan nå dem.

Läs mer på SIDAs hemsida:

<https://www.sida.se/Svenska/Samarbetsparter/resurser/utlysningar/utlysningar-sverige/ansokan-globala-malen/>

STÖD FÖR FRILUFTSLIV

Syfte: Ge alla människor möjligheter att genom friluftsliv få naturupplevelser, välbefinnande, gemenskap och öka kunskap om naturen och miljön. Barn och unga är prioriterade. Naturvårdsverkets fördelar anslaget till Svenskt Friluftsliv som hanterar ansökningarna.

Sökande: Ideella organisationer som bedriver verksamhet för att främja långsiktigt hållbart friluftsliv.

Stöd: 48 miljoner kronor fördelas ut under 2018. Sista dag för att ansöka om bidrag för 2019 är den 30 september 2018.

Läs mer hos Naturvårdsverket:

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Bidrag/Anslag-till-friluftsliv/>

och hos Svenskt friluftsliv:

<https://svensktfriluftsliv.se/bidrag/>

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION OM ALLEMANSRÄTT

Syfte: Bidra till bättre kännedom om allemansrätten

Sökande: Etablerade organisationer och föreningar som har varit verksamma i minst två år kan söka stöd för specifika projekt med syfte att sprida information om allemansrätten och för projekt där kunskapsspridning minskar problem med skador och störningar i naturen. Enskilda personer, kommuner och myndigheter kan inte söka detta bidrag.

Stöd: 3 miljoner kronor under 2018. Ansök senast 31 mars 2018.

Minst två tredjedelar av pengarna som delas ut kommer att gå till informations- och kommunikationssatsningar som riktar sig speciellt till:

- barn
- unga
- nyanlända

- de som utövar aktiviteter med risk för störningar och skador på mark

I urvalet av ansökningar kommer vi att försöka få en spridning mellan olika typer av informations- och kommunikationssatsningar.

Förenklat kan man säga att det finns tre olika slags information: bred information, riktad information och personlig kommunikation. De kan leda till olika grad av förändringar av människors beteenden, från viss kännedom och intresse till att känna sig berörd och slutligen förändra sitt beteende. Vi tar gärna emot ansökningar inom alla tre kategorier.

Läs mer hos Naturvårdsverket:

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Bidrag/Bidrag-for-information-och-kommunikation-om-allemansratt/>

FÖRETAGS- OCH PROJEKTSTÖD INOM LANDSBYGDSPROGRAMMET

Företagsstöden ska öka konkurrenskraften för företag på landsbygden och inom de gröna näringarna. Stödet ska även bidra till ökad livskvalitet och starkare ekonomi på landsbygden. Projektstöd kan du söka för investeringar som kan komma till nytta för flera. Ytterligare information om stöden finns på Länsstyrelsens hemsida och på www.framtidenslandsbygd.se

Du kan söka företagsstöd för:

- investeringar i jordbruks- eller trädgårdsföretag
- start av jordbruks- eller trädgårdsföretag
- investeringar i förnybar energi
- investeringar i företag utanför de areella näringarna, med syfte att öka sysselsättningen
- investeringar i förädling av jordbruks- eller trädgårdsprodukter

Du kan söka projektstöd för

- investeringar i bredband på landsbygden
- investeringar i småskalig infrastruktur
- investeringar i kommersiell service
- investeringar i fritids- och idrottsanläggningar
- investeringar i rekreation och turism på landsbygden
- investeringar i natur- och kulturmiljöer på landsbygden

6. Näringslivsutveckling

BYGDEMEDEL I REGLERADE VATTENDRAG

Länsstyrelsen förvaltar medel i form av inkomna avgifter för reglerade vattendrag. Länsstyrelsen i Jönköping anser att bygdeavgifterna i så stor utsträckning som möjligt ska användas till förbättring av vattenmiljön eller till nyttjandet av berört vatten eftersom avgifterna utdömts för att kompensera bygden för skador uppkomna i vattenmiljön. Behovet av att vidta åtgärder för att förbättra vattenmiljön är stort och det finns idag ett brett kunskapsunderlag hos Länsstyrelserna för att bedöma behovet

och nyttan med dessa åtgärder. Bygdeavgifterna bör användas till investeringar eller satsningar som är hållbara över tid och har en taktisk roll för bygden.

Skrivningarna i förordning (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter är breda vilket gör att stöd rent formellt kan lämnas till en mängd olika investeringar och projekt som på ett eller annat sätt främjar näringsliv eller service i bygden runt berörda vatten.

Länsstyrelsen i Jönköpings län förvaltar medel för Furen-Flåren och Huskvarnaån

Länsstyrelsen i Västra Götalandsregionen för Fegen,

Länsstyrelsen i Kronobergs län för Bolmen,

Länsstyrelsen i Östergötland för Vättern/Motala ström och Sommen.

Mer information:

Länsstyrelsen i Jönköpings län

Fiskeenheten

Tel. 010-223 60 00

STÖD TILL REGIONALA UTVECKLINGSPROJEKT

Utvecklingsmedel kan i huvudsak sökas av offentliga aktörer, organisationer och föreningar. Enskilda personer eller privata företag kan endast undantagsvis söka stöd. Stöd kan enbart lämnas till insatser utanför den ordinarie verksamheten som är avgränsade i tid, ekonomi och arbetsinsats.

Lägsta beloppsgräns för projektansökningar är 50 000 kronor, i kostnader. Region Jönköpings län kan medfinansiera med max 50 procent av de totala kostnaderna.

För 2018 bör inriktningen vara inom uppkopplad industri och nya material samt hållbara resor och transporter. Projektet ska bidra till att förbättra minst ett av de horisontella målen: miljö, integration och mångfald, folkhälsa och jämställdhet. Det är en fördel om projektet har flera medfinansiärer, undersök därför alltid möjligheten till det. Projektet ska ha en tydlig strategi för uppföljning, utvärdering och lärande som sträcker sig över hela projektperioden.

Mer information finns på Regionens hemsida:

<https://utveckling.rjl.se/bidrag-och-finansiering/regionala-utvecklingsmedel/>

Information:

Anna Sickeldal

E-postadress: anna.sickeldal@rjl.se

FINANSIERINGSPORTALEN

Finansieringsportalen är en guide för företagare i Jönköpings län att på ett översiktligt sätt hitta finansiering för att utveckla produkter och företag. Almi, Länsstyrelsen, Regionförbundet och Science Park har tillsammans tagit fram webbplatsen som numera Science Park ansvarar för.

FinansieringsPortalen.se

7. Andra EU-bidrag

På Europeiska kommissionens hemsida (http://ec.europa.eu/contracts_grants/grants_sv.htm) finns en rad ämnen inom vilka man kan söka bidrag eller annat stöd.

Region Jönköpings uppgift är att vara ett stöd för projektägare i länet. Kontakt:
Region Jönköpings län
Anna Sickeldal
E-postadress: anna.sickeldal@rjl.se

Regionalpolitik:

- Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF):
<http://www.eu.tillvaxtverket.se/programmen/smalandochoarna.4.2fb8c83014597db7ce963378.html>